TAK architecten

schetsstudie platformlift

kasteel De Kinkelenburg

Bemmel

9 januari 2018

Algemene toelichting

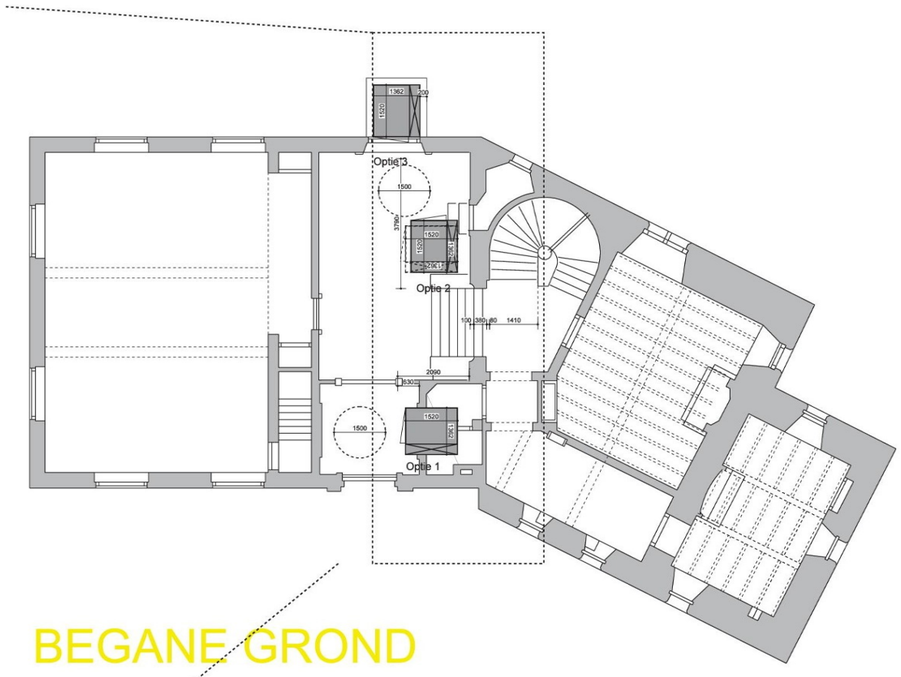
Met dit document hebben wij onze bevindingen van drie verschillende opties samengevat om het gebouw van een platformlift te voorzien. Deze opties baseren uit een gezamenlijk overleg met de gemeente (optie 2 en 3) en bevindingen van TAK architecten ter plaatse (optie 3).

toegankelijkheid kelder
Ofschoon de toegankelijkheid van de kelder d.m.v. de lift geen vraag van de gemeente was, en daarmee geen onderdeel van de opdracht, hebben wij dit alsnog verkennend meegenomen.

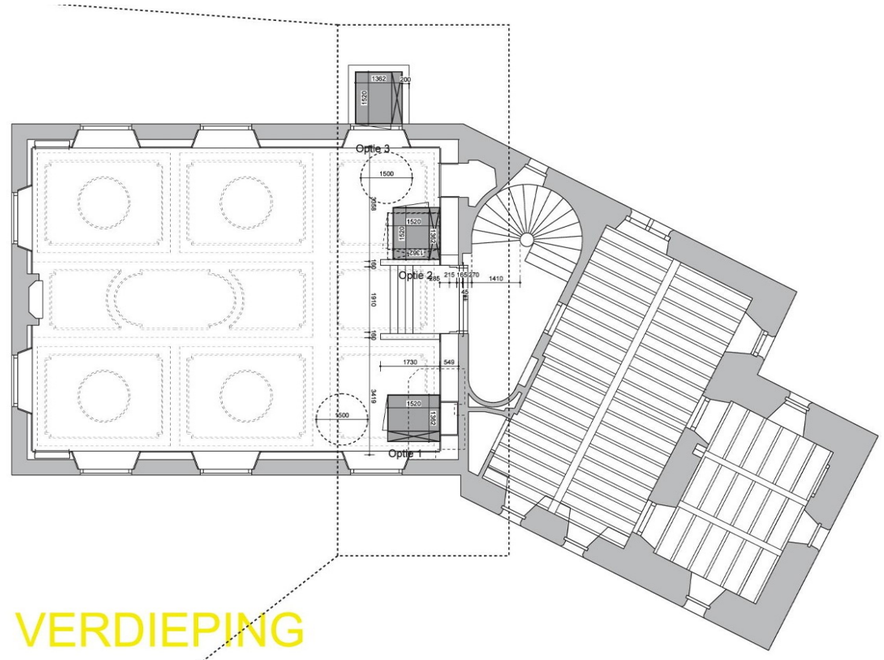
tekeningen
Rechts zijn de plattegronden van de drie bouwlagen te zien. Als onderlegger hiervoor hebben wij de DWG-bestanden van Monumenten Advies Bureau te Nijmegen gebruikt. De aangegeven maatvoeringen op de tekeningen zijn door ons opgenomen en de tekeningen hierop aangepast.

platformlift
Deze liften worden veel bij renovaties toegepast. Dit omdat zij geen extra put behoeven en kleinschalig zijn qua afmetingen. Een platformlift bestaat uit een schacht met daarin alleen een platform die zich naar boven en naar beneden beweegt (zie rechts de schema tekening). Op de laatste stopplaats, in dit geval de trouwzaal op de verdieping, hoeft de schacht maar de hoogte van een borstwering te hebben waardoor de ruimtelijke beleving minder wordt aangetast.
Nadeel van een platformlift is een langzame snelheid en het feit dat een knop ingedrukt moet blijven tijdens het verplaatsen van de lift.
In het geval van het kasteel Kinkelenburg zijn wij van een lift uitgegaan die in zijn maatvoering voldoet aan rolstoelgebruik. Voor een scootmobiel is deze niet, resp. maar beperkt, toegankelijk, afhankelijk van het type scootmobiel (deze zijn in de loop der tijd steeds groter geworden).

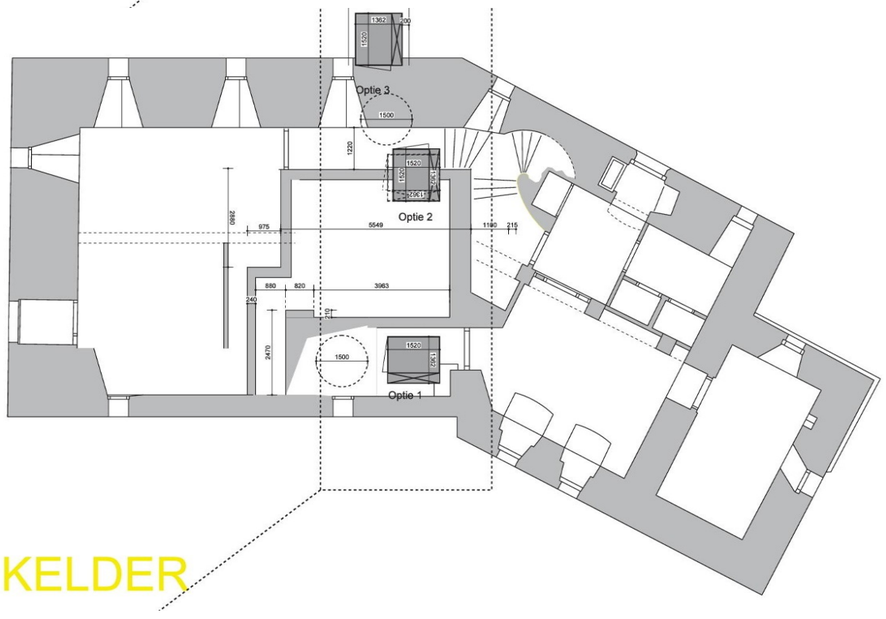
Conclusie opties
Op dit moment lijkt optie 2 de meest haalbare optie te zijn, gezien de ruimtelijke mogelijkheden. Optie 1 en 3 zijn niet onrealistisch maar vragen om nader uitzoekwerk om tot een concretere afweging te komen.

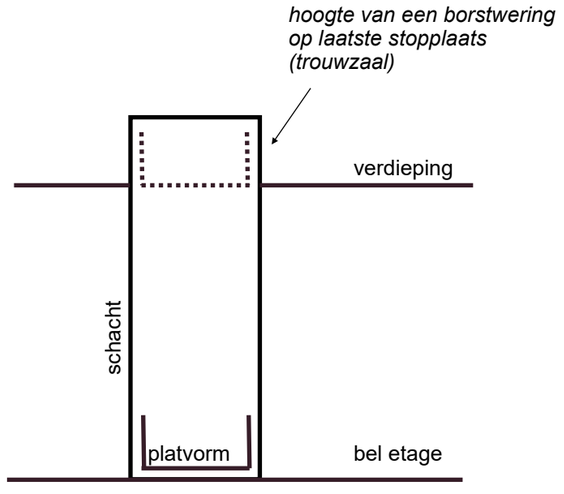
BEGANE GROND

VERDIEPING

KELDER

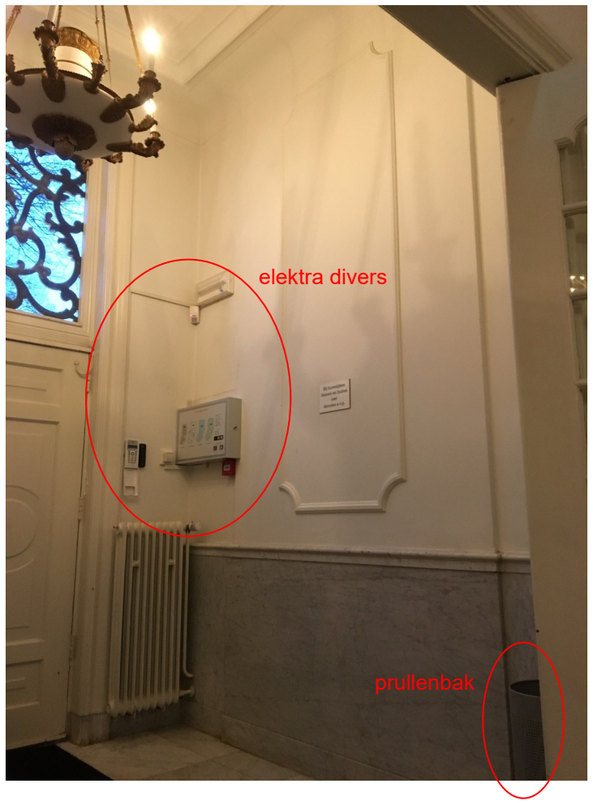
Optie 1

Deze optie hebben wij overwogen om mogelijk de vestibule te ontzien van de lift. Na opmeting ter plaatse blijkt echter dat de houten aftimmering op de verdieping dusdanig ver af zit van de bouwkundig muur waardoor de liftschacht op bel etage niveau erg ver door de wand tussen hal en huidige toiletruimte heen zou steken.

Nadeel zou ook zijn dat de huidige (ruime) toiletruimte vervalt en restruimtes overblijven (te gebruiken voor opslag?). Mogelijk wordt deze toiletruimte op dit moment gebruikt voor het voorbereiden van bruiloften (opmaken bruid?).

Indien deze optie alsnog als mogelijkheid in aanmerking zou komen, is het advies om meteen de aanwezige voorzieningen in de hal voor afval en elektra (noodverlichting, brandweerpaneel, alarm etc.) t.p.v. de liftschacht bouwkundig te integreren.

Vanuit onze eerste opmeting is het bouwkundig mogelijk om de lift ook naar de kelder te brengen. Echter zijn in de desbetreffende kelderruimte veel installatietechnische voorzieningen aanwezig die verplaatst zouden moeten worden. Indien het hele gebouw mogelijk sowieso een algemene installatietechnische renovatie zou ondergaan kan dit een zinvolle investering zijn (bijvoorbeeld in het kader van duurzaamheid).

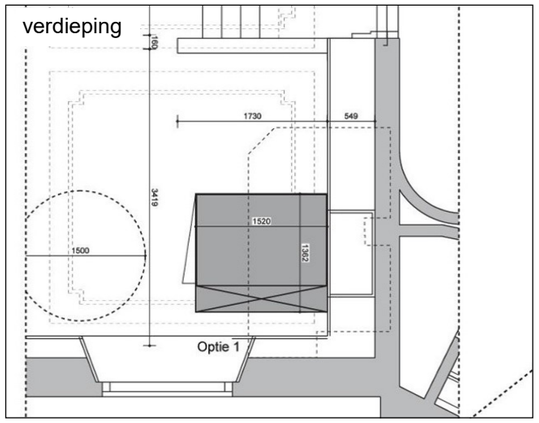

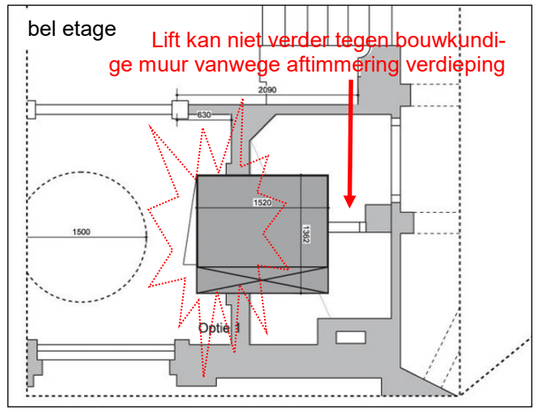

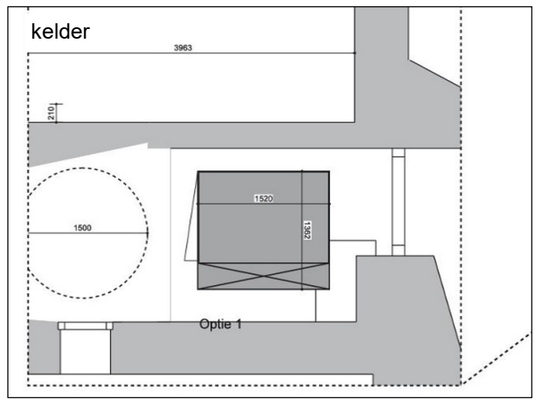

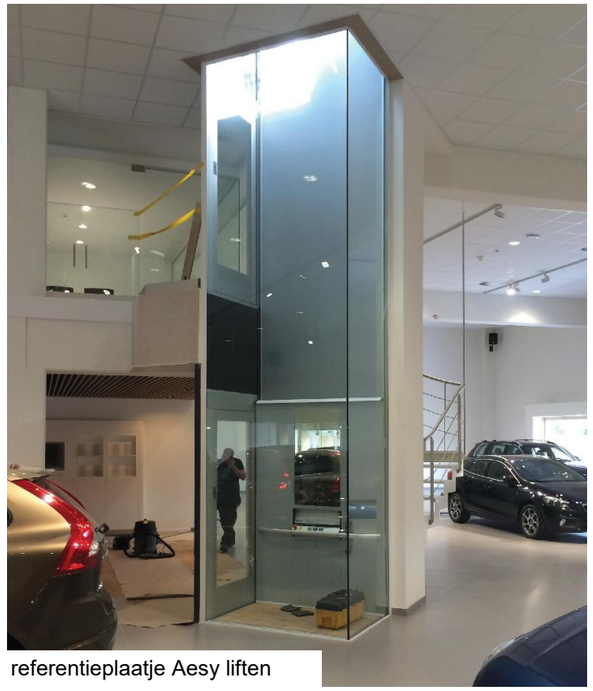
Optie 2

Ook bij deze optie komt de liftschacht op bel etage niveau wat ver in de ruimte van de vestibule te staan. Indien het mogelijk is om de techniek van de lift achter de aftimmering op de verdieping te plaatsen zou de liftschacht op de bel etage beter er in gepast kunnen worden (zie rode kaders op de tekening). Dit zou met de liftleverancier besproken moeten worden, evenals het andersom laten draaien van de deur op de verdieping (hoogte van een borstwering).

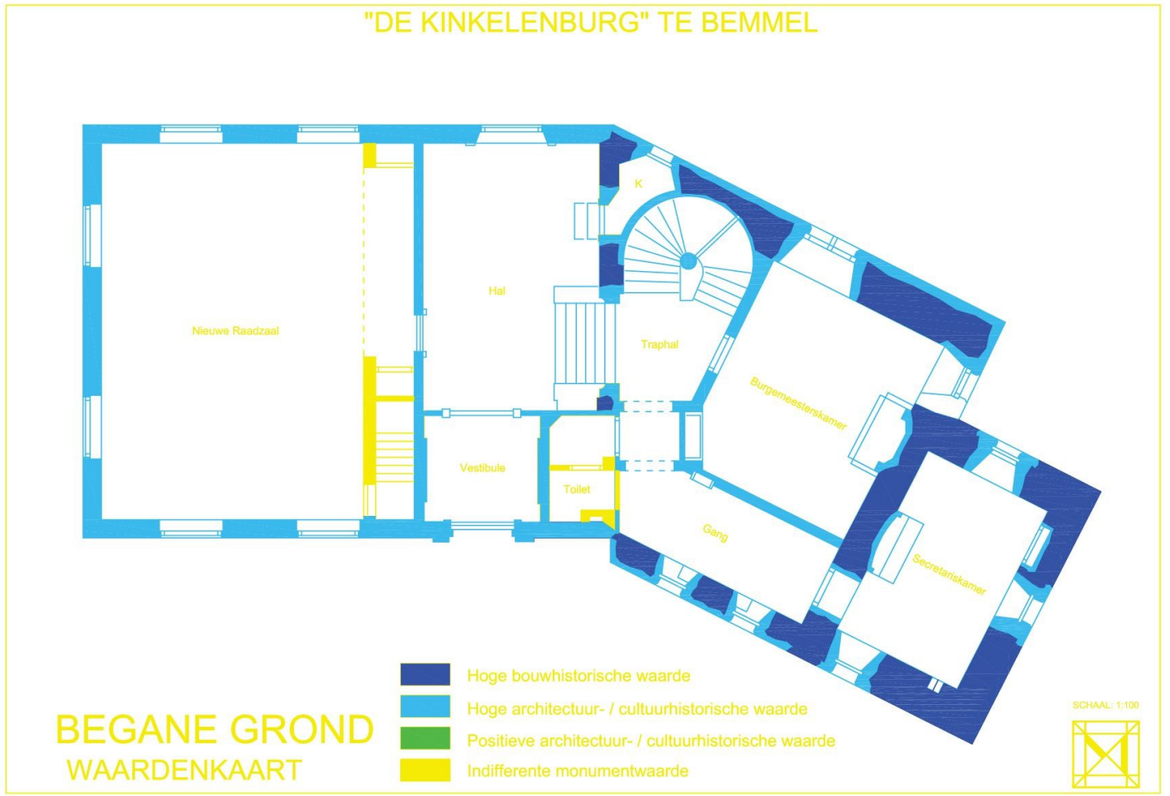
De schacht zou transparant moeten worden uitgevoerd, passend bij het representatieve karakter van de vestibule, zie referentie plaatje.

Met deze optie zou de toegang naar de berging aangepast moeten worden (iets verplaatsen). De nieuwe toegang kan worden geïntegreerd in de aan te passen marmeren wandbekleding, geen visueel zichtbare deur zijnde.

De mogelijkheid om de lift ook naar de kelder te kunnen laten gaan is ook bij deze optie niet onhaalbaar. Echter vraagt dit om enige bouwkundige aanpassingen, mede afhankelijk van het (toekomstige) gebruik van de kelderruimtes, zie hiervoor de volgende pagina.

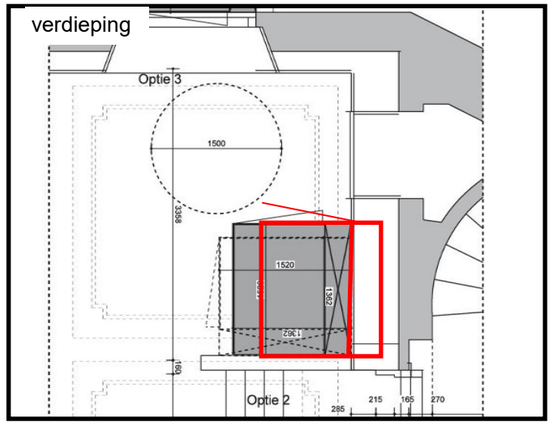

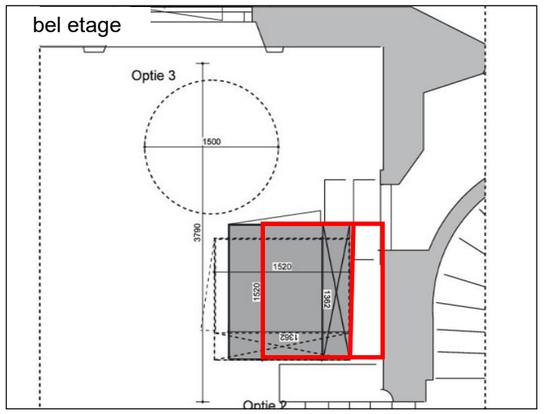
referentieplaatje Aesy liften

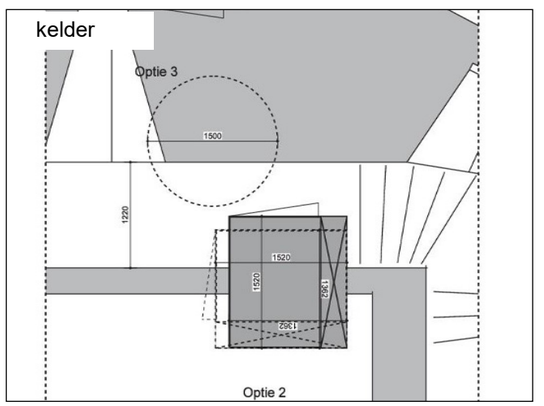

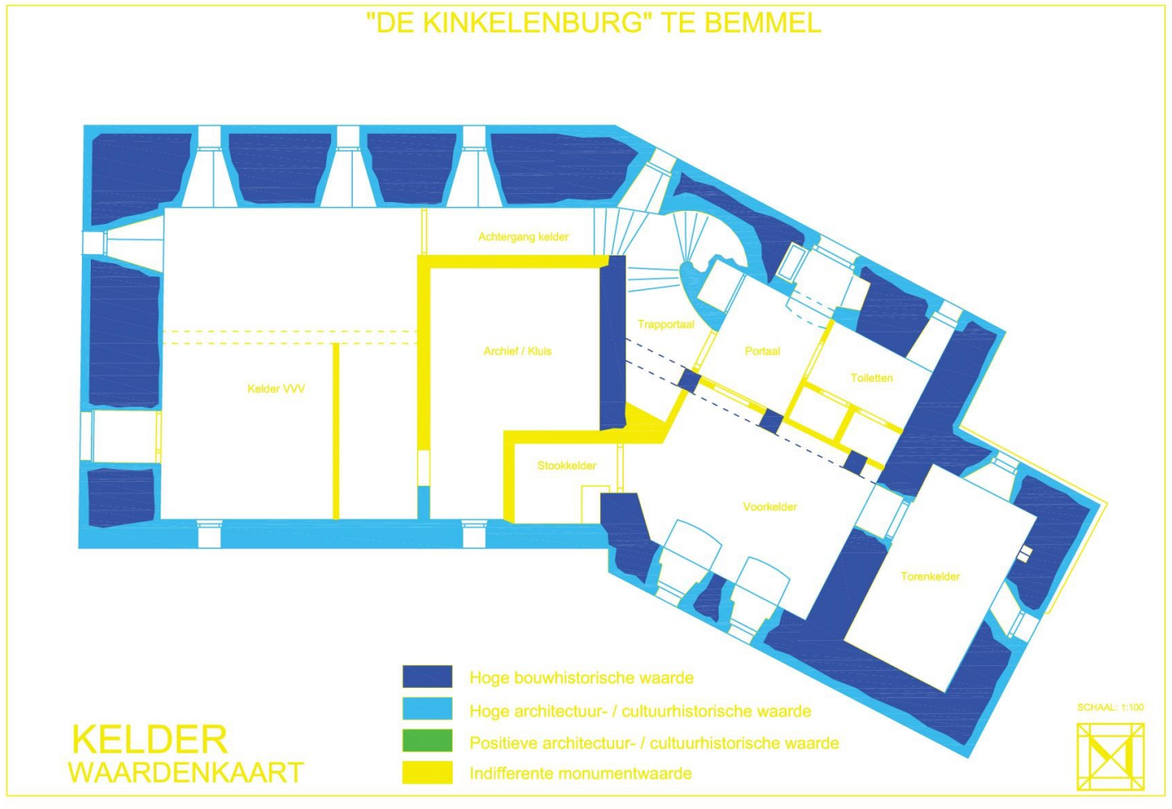

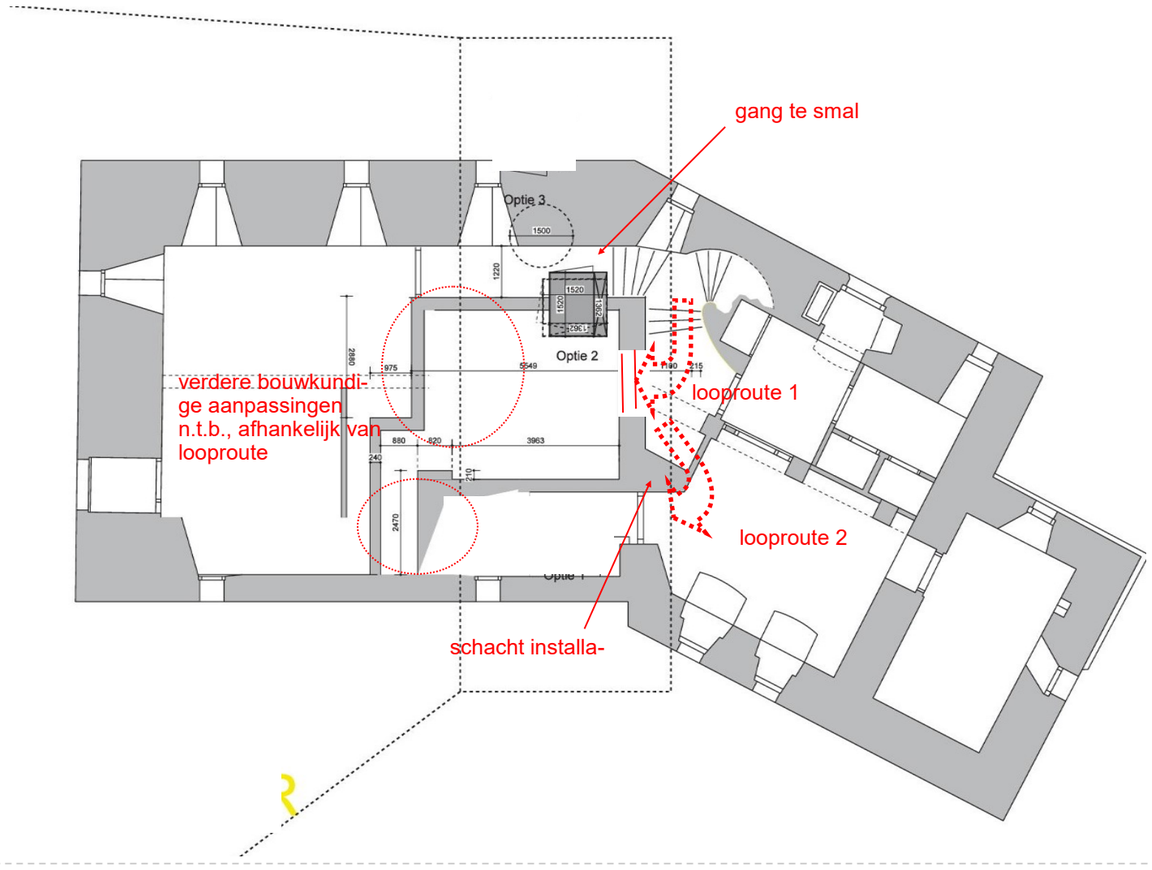
Optie 2 - vervolg

Op de tekening rechts onder is schematisch aangegeven waar de liftpositie in de kelder uit zou komen. De huidige gangbreedte blijkt te smal te worden om nog te kunnen gebruiken. De looproute zou moeten worden aangepast:

- looproute 1 = LET OP:
  - doorbraak door een muur van hoge waarde en t.p.v. een constructief steunpunt;
  - opheffing archiefruimte?

- looproute 2 = toegang kelder via stookkelder;
  = monumentaal gezien een betere oplossing;
  = LET OP:
  - op dit moment is niet duidelijk in welke mate installaties en/of schachten hier voor moeten worden aangepast;

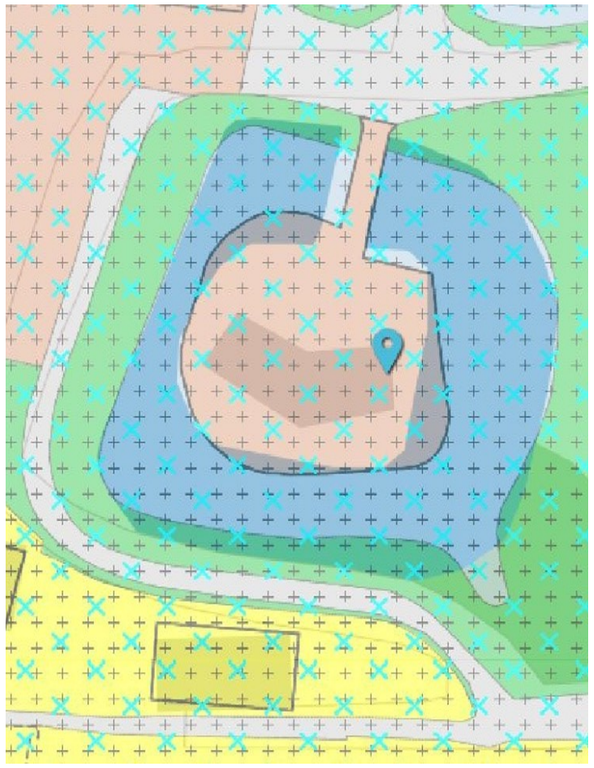

Optie 3

Deze optie vraagt om nauwkeurige uiteenzetting van meerdere factoren en kent daarmee de meeste kanttekeningen. Deze worden in het vervolg verkennend omschreven. Afhankelijk van de ambitie van de opdrachtgever/eigenaar is dit niet op voorhand een onrealistische optie. Echter zou de financiële investering van deze optie (plan– en uitvoeringskosten) goed moeten worden afgewogen t.o.v. het gewenste resultaat.

- bestemmingsplan
  = blijkbaar is het bouwvlak rondom het gebouw zelf erg ruim aangehouden in het bestemmingsplan; dat zou betekenen dat bouwen hier binnen de regels toegestaan zou zijn; met de gemeente zou moeten worden nagegaan in hoever er andere documenten / visies bestaan die bebouwing beperken / niet toelaten op deze cultuurhistorisch waardevolle plek;

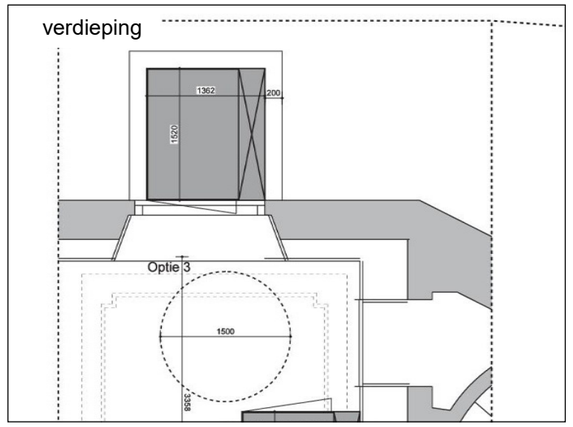
- ruimtelijke beleving interieur
  = zo veel mogelijk daglichttoetreding zou gewaarborgd moeten blijven, t.b.v. representatieve vestibule bel etage en t.b.v. symmetrie trouwzaal verdieping;

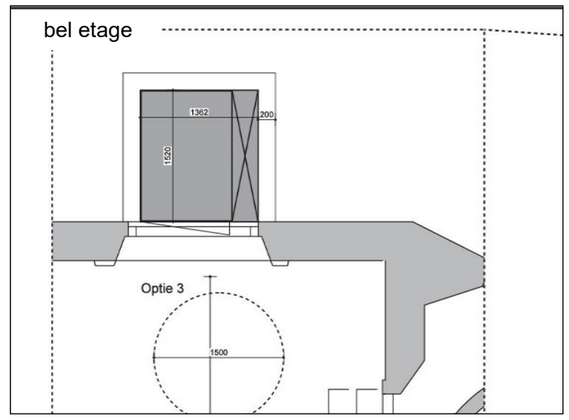

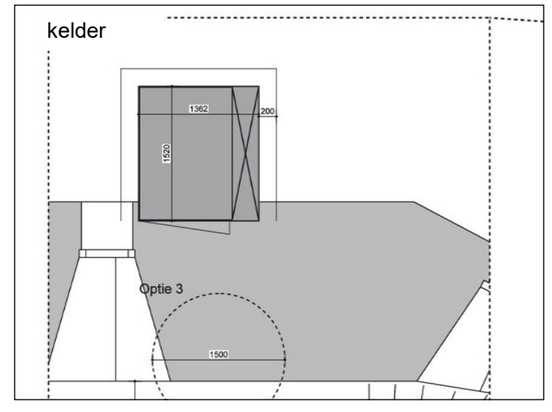

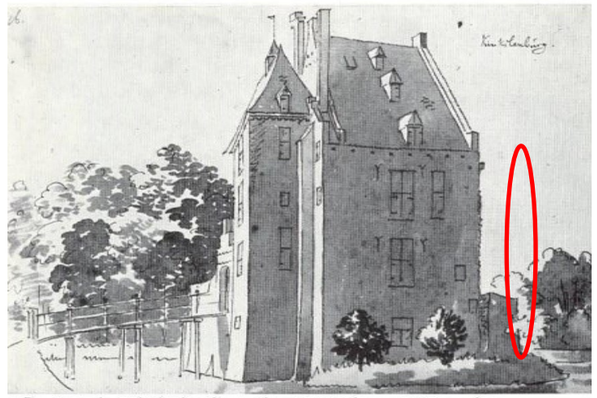

Optie 3 - vervolg

- cultuurhistorisch / monumentaal
  = een kasteel (algemeen erfgoed) kent altijd een 'levendige' bouwgeschiedenis, enerzijds ligt hierin (een deel van) de monumentale waarde, anderzijds zijn Toekomstige veranderingen niet onmogelijk; de beoogde liftpositie zou zich enerzijds ter plaatse van het cultuurhistorisch oudste deel bevinden; anderzijds kent dit bouwdeel de meeste veranderingen met uiteindelijk een nagenoeg complete nieuwbouw in de jaren 50; in deze context zou een lift op deze plek moeten worden afgewogen tussen de (immateriële waarde uit de tijd vóór de oorlog en de materiële waarde van het nu aanwezige gebouwdeel)

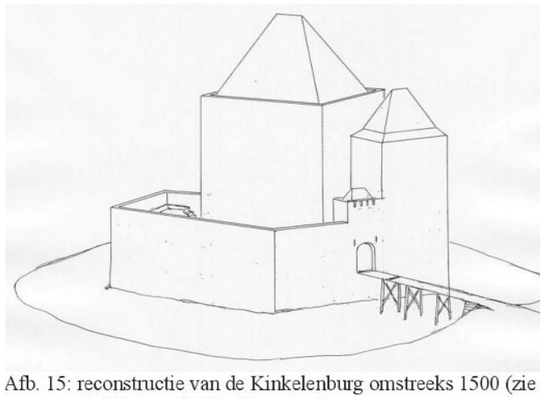
alle afbeeldingen uit
BOUWHISTORISCHE DOCUMENTATIE
"KASTEEL DE KINKELENBURG"
TE BEMMEL, Monumenten Advies Bureau te Nijmegen

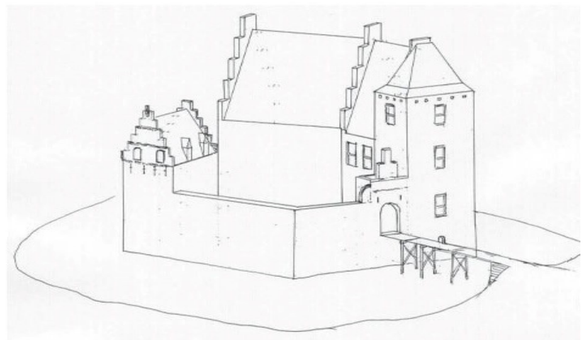
Afb. 16: de Kinkelenburg in 1731 door C. Pronk

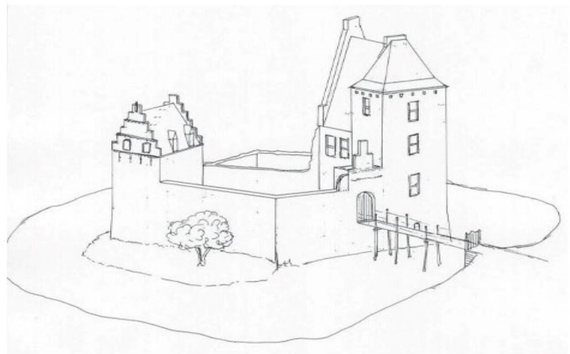
Afb. 24: de Kinkelenburg kort voor de restauratie (foto: RDMZ)

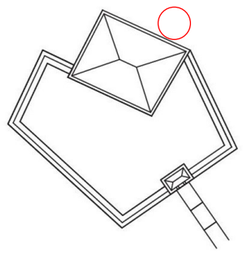
Afb. 15: reconstructie van de Kinkelenburg omstreeks 1500 (zie ook bijlage achterin dit rapport)

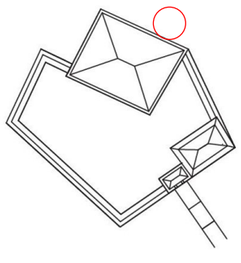
Afb. 19: reconstructie van de Kinkelenburg omstreeks 1650 (zie ook bijlage achterin dit rapport)

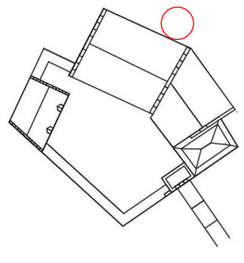
Afb. 23: reconstructie van de Kinkelenburg omstreeks 1750 (zie ook bijlage achterin dit rapport)

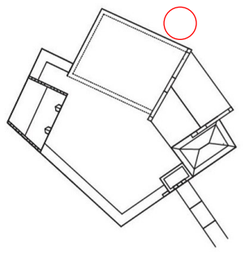
Situatie omstreeks 1350

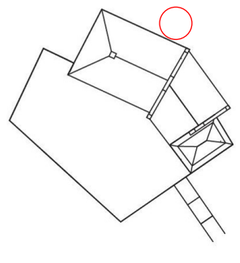
Situatie omstreeks 1500

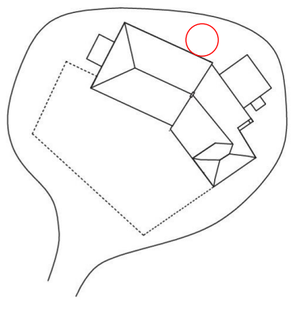
Situatie omstreeks 1650

Situatie omstreeks 1750

Situatie omstreeks 1800

Situatie omstreeks 1940

Optie 3 - vervolg

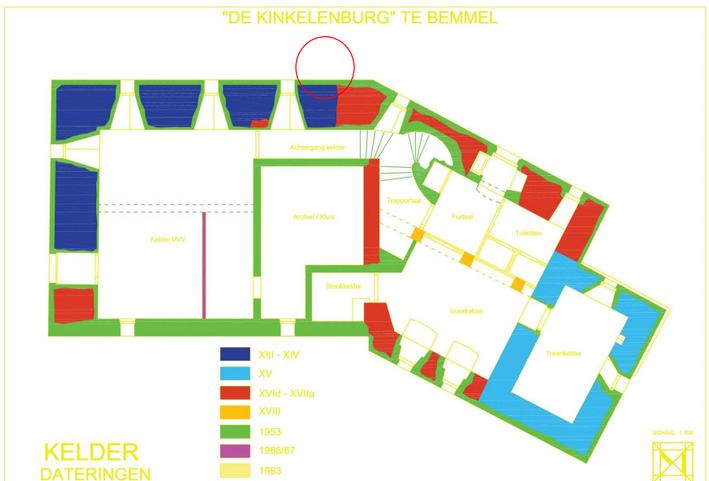
- stedenbouw / ensemblewaarde huidige situatie
  = hier kan naar de opmerking bij het punt bestemmingsplan worden verwezen - zijn er visie documenten voor dit gebied? In de huidige situatie bakent de (achter)gevel van het kasteel, samen met het water en de rij bomen, de cultuurhistorische plek af; of en in welke mate een toevoeging van een lift verstorend zou zijn hangt van het ontwerp af en, uiteraard, van mogelijke stedenbouwkundige randvoorwaarden

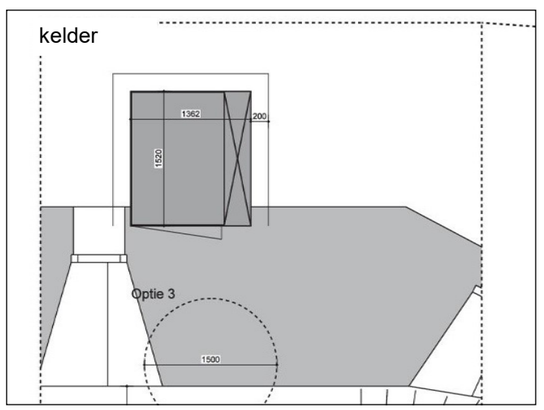
- toegankelijkheid kelder
  = hier zijn volgens de bouwfaseringskaart nog de oudste bouwkundige muren aanwezig waar een doorbraak gemaakt zou moeten worden; bouwhistorisch gezien betekent dit verlies van oud materiaal; hierin kan ook een kans worden gezien voor archeologisch onderzoek en 'tentoonstellen' van de oude bouwmuur uit de 13de/15de eeuw; echter moet de ingreep in het monument worden afgewogen t.o.v. de andere opties evenals de financiële impact van een dergelijke constructie onder de grond nabij het water;

- bouwkundig/constructief
  = onderzocht zou moeten worden of en in welke mate de grond geschikt is voor belasting gezien de nabijheid van het water zodat een t.b.v. een draag krachtige fundering;

- thermisch comfort
  = een lift tegen de buitengevel zou het aanbrengen van een thermische schil met daarin de liftconstructie betekenen; het aanbrengen van alleen zogenaamde buitenliften voldoet niet aan het thermische comfort die in deze situatie o.i. wordt verwacht;

TAK architecten

adres delft
Zocherweg 2A
2613 ZV Delft
Tel: 015 212 59 03

arnhem
Van Oldenbarneveldtstraat 92-2
6827 AN Arnhem
Tel: 026 442 67 50

info@takarchitecten.nl
www.takarchitecten.nl